

СТ А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Велка Александрова Попова,

преподавател в Катедрата по български език при Факултета по хуманитарни науки на

Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“

Член на научното жури, определено със Заповед № Р-109-122/23.02.2018 на Ректора

на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, специалност „Български език“ (Български език за медицински цели) за Катедрата по славянски езици и комуникация към Департамента по чуждоезиково обучение, комуникации и спорт, Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна, обявен в ДВ, бр. 96 от 01.12.2017 г.

Ст. преп. д-р Силвена Николова Ставрева–Доростолска е единственият кандидат за конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 2.1. Филология (Български език за медицински цели), обявен от Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна в ДВ, бр. 96 от 01.12.2017 г.

Д-р Ставрева започва професионалната си кариера като учител по български език и литература в Икономическия техникум ”Г. С. Раковски” – Варна (1997/1998 г.) и в Четвърта езикова гимназия ”Фредерик Жолио–Кюри” – Варна (1998–2006 г.). От 2006 кандидатката е на работа в Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна, където е преподавател по български език като чужд и за медицински цели, както и по комуникативни умения. През 2014 г. Силвена Ставрева получава докторска степен по специалност: „2.1. Филология (Български език)“ с дисертация на тема „Четенето с разбиране по български език като чужд за общи и академични цели с оглед на изпитната система ECL”.

Преподавателската заетост, научната степен и трудовият стаж на кандидатката напълно съответстват на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България за заемане на академичната длъжност „доцент”.

Силвена Ставрева е автор на 34 публикации, а именно: една самостоятелна монография, 6 учебника и 27 статии. Участието ѝ като експерт в два научно-приложни проекта за чуждоезиково обучение по медицина я представя като отговорен, работоспособен и компетентен изследовател, а авторските ѝ приноси в разработените в рамките на съответните работни програми продукти (учебник и иновативен електронен корпус по медицинска комуникация) са определено значими както за теорията, така и за практиката на

специализираното чуждоезиково обучение. Във връзка с това трябва да се отбележи и фактът, че Силвена Ставрева е сертифициран експерт към Европейския езиков консорциум и автор на 85 изпитни текста с общо 850 задачи по четене с разбиране за изпитите по съвременен български език за международните сертификати ECL.

Научните интереси на Силвена Ставрева са в областта на приложната лингвистика, социолингвистиката, психолингвистиката, прагматиката, като при това на преден план изпъкват проучванията на кандидатката, посветени на българския език като чужд и за медицински цели. Данните от творческата автобиография, както и публикационният профил демонстрират постоянството и целеустремеността на д-р Ставрева както в процеса на самоизграждането ѝ като преподавател и изследовател, така и в процеса на реализацията на научните ѝ идеи и проекти.

Учебната дейност на д-р Силвена Ставрева е много тясно обвързана с изследователските ѝ търсения. Във Факултета Медицина и в Медицинския колеж към МУ – Варна тя преподава дисциплини като: *Български език като чужд*, *Български език за медицински цели – предклиника*, *по Български език за медицинска комуникация – клиника*, *Увод в медицинската терминология*, *Комуникативни умения*. Това ѝ дава възможност да разгърне творческия си потенциал и да приложи в практиката съвременните иновационни технологии на преподаване и оценяване, в много от които ярко се откроява и нейният личен авторски принос.

Научноизследователската дейност на д-р Силвена Ставрева би могла да се характеризира най-общо с актуалност, оригиналност и добросъвестност. Публикациите ѝ във връзка с обявления конкурс представят разработки в областта на приложната лингвистика, социолингвистиката, психолингвистиката, прагматиката. В тях се тематизира интересна и разнообразна проблематика, която би могла да се организира в три основни кръга, а именно: *Социолингвистика*, *психолингвистика* и *прагматика на научния и научноприложния медицински текст*; *Езикова тестология за общи и специални цели*; *Методика на обучението по български език като чужд и за медицински цели и електронно обучение*.

Предложената за хабилитационен труд монография „*Съвременни езикови и комуникативни стратегии за реклама на лекарства*“, публикувана през 2018 г., е добър пример за актуалност и новаторство в традицията на българското езикознание. Тя е посветена на един от най-динамичните сектори на съвременната масова комуникация, а именно рекламата на безрецептурни лекарства. Своеобразният лингвомаркетингов модел на рекламата за лекарства е изграден много професионално и достатъчно пестеливо с оглед на създаването на една цялостна представа за изследвания феномен. За това допринася и стройната композиция, обхващаща увод, пет глави и заключение, която осигурява плавен преход от представянето на базисните теоретични постановки през конкретните анализи на емпиричните единици към обобщенията и изводите. Още тук бих си позволила да отбележа, че този труд има методологично значение за цяла поредица от бъдещи проучвания на конкретни проблеми на рекламната комуникация. Във връзка с това бих препоръчала в един

следващ труд да се прецизират и/или доразвият някои теоретично-терминологични позиции, свързани с перифразата, метонимията, художествените средства, метафората.

Обект на изследване в монографията са листовки и брошури на лекарства, отпускани без лекарско предписание. Този избор е мотивиран от необходимостта да бъдат анализирани информационните и рекламните послания, съдържащи се в посочените материали, тъй като те са поводът за установяването на характеристиките на съвременните комуникативни роли и отношения в здравеопазването. Целта е да се формулират съвременни езикови и комуникативни стратегии за информиране на публиката, които да насочат и подпомогнат избора ѝ. Задачите, които са поставени в изследването, са свързани с анализирането на ролята на всеки по веригата на информацията както и интерпретацията на отношенията по веригата на информацията с оглед на PR-стратегииите. Ясно формулираната още в началото работна хипотеза е умело верифицирана в хода на последвалите аналитични части на труда. Според нея, съвременното възприемане в публичното пространство на лекарството като стока променя ролевия модел в аптеката при предаването на информацията – фармацевтът е и продавач, пациентът е и клиент. При това факторите, които определят техните комуникативни роли, се основават на релацията компетентност – некомпетентност. В качеството на медиатор в тази комуникативна ситуация се представени рекламните листовки и брошури на безрецептурни лекарства и хранителни добавки, като при това е открита спецификата на комуникативните послания, които са от сферата на белия PR.

Представената монография е свързана тематично с още седем заглавия от публикационния списък на д-р Силвена Ставрева (Трудове: II.22., II.23., II.24., II.25., II.26., II.27., II.28.), в които се наблюдават, анализират и систематизират езиковите, реторичните и художествените похвати, използвани в рекламата на лекарства. Те са сред малкото трудове в българската лингвистика, в които детайлно се извеждат принципите на вербалното и невербалното въздействие на алитерацията, асонанса, анафората, звуците, цветовете, формите и ароматите, използвани при рекламирането на лекарства и хранителни добавки. Тези приноси имат определено теоретико-приложна стойност, доколкото те очертават основните психолингвистични и социолингвистични параметри, в контекста на които те дават една панорамна картина на съвременната рекламна комуникация, което пък на свой ред определя тяхното методологично значение за бъдещите конкретни проучвания в тази област.

Като особено продуктивни бих искала да открия приложните разработки на вербалните и невербални специфики на посланията при рекламирането на лекарства и изграждането на имидж на здравните заведения в монографията „Съвременни езикови и комуникативни стратегии за реклама на лекарства“ и трудове II.22., II.23., II.24., II.25., II.26., II.27., II.28. В тях са предложени аналитични коментари на основни езикови проблеми, систематизирани са и са онагледени с модели и подходящи примери характерните за фармацевтичния мениджмънт вербални послания.

В цяла поредица от научни разработки (Трудове: I.2., I.3., I.4., I.5., I.6., I.7., I.8., II.1., II.2., II.3., II.4., II.5., II.6., II.7., II.8., II.9., II.10., II.11., II.12., II.13., II.14., II.15., II.16.) са

анализирани, обобщени и допълнени най-важните и значими теоретико-приложни аспекти на българския език за медицински цели. Изградена е цялостна научнообоснована теория за обучение и изпитване по български език за медицински цели. Научните и методическите особености се предопределят от специфичните цели за изучаване на българския език - академично образование по медицина чрез лексико-синтактичните средства на българския език. Тази постановка съответства на съвременните тенденции в чуждоезиковото обучение за специални цели. Определен приносен характер имат създадените и апробирани академични комуникативни задачи по четене с разбиране. Те са съобразените със съвременните стандарти за модерно чуждоезиково обучение за специални цели, като се акцентува на продуктивното овладяване на комуникативното умение четене на български език за целите на академичното образование по медицина.

Сред останалата част от научната продукция на д-р Ставрева откриваме статии, посветени на съвременната медицинска лексика и терминология (Трудове: I.3., I.4., I.5., I.6., I.7., I.8., II.1., II.4., II.5., II.6., II.10., II.12.), езиковите и стиловите особености на учебно-изпитния текст за четене с разбиране (Трудове: I.1., II.1., II.2., II.3., II.5., II.6., II.7., II.8., II.9., II.10., II.11., II.12., II.13., II.14., II.15., II.16.), теоретико-приложни принципи за тестова проверка на компетентността по четене с разбиране на български език като чужд (Трудове: I.3., I.4., I.5., I.6.), които са несъмнен принос в областта на методиката на чуждоезиковото обучение и на българския език за медицински цели. Във връзка с това бих искала да отбележа специалното значение, което имат за практиката на планиране, подготвяне, структуриране, прилагане и оценяване на комуникативната компетентност по български език като роден или чужд оригиналните авторски разработки на Силвена Ставрева в областта на тестологията.

В заключение бих обобщила, че трудовете на д-р Силвена Ставрева я представят не само като учен, който просто разработва интересни теоретични модели, но и систематично и професионално доказва тяхната полезност и ги апробира в практиката, което убедително налага в българското научно пространство нейните приноси като особено значими в сферата на проучванията на българския език като чужд и за медицински цели.

Заклучение: Направените от мен наблюдения и коментари не оставят никакво съмнение в научните и преподавателските качества на кандидатката, поради което с пълно убеждение предлагам на уважаемото научно жури да избере ст. преп. д-р Силвена Николова Ставрева-Доростолска за доцент по научната специалност *Български език – Български език за медицински цели*.

Шумен, 05.03.2018 г.

Подпис:.....
(проф. д-р Велка Попова)